

KOGO OBCIĄŻAJĄ PODATKI W POLSCE?

Jakub Sawulski

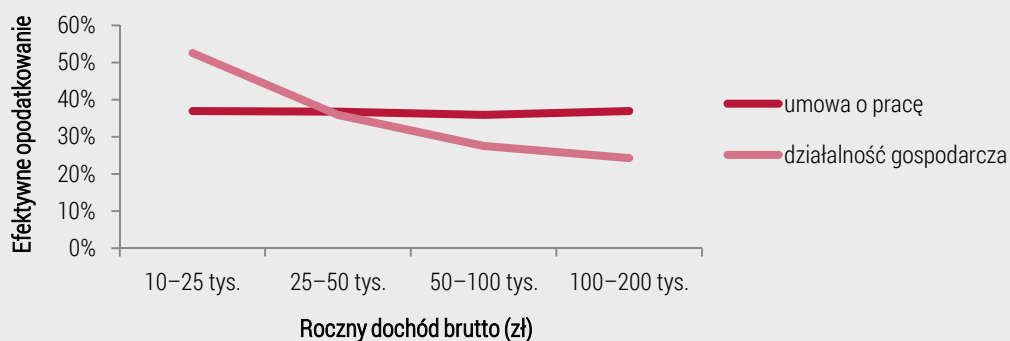
Główne wnioski

Polski system podatkowy jest regresywny – bardziej obciąża osoby o niskich dochodach niż osoby o wysokich dochodach. Konsumpcja jest z natury opodatkowana regresywnie. Aby to zrównoważyć, większość państw UE stosuje progresywne opodatkowanie pracy (wyższe dla wysokich zarobków). Polska jest tu wyjątkiem – opodatkowanie pracy jest liniowe, czyli takie samo dla niskich i wysokich zarobków. W przypadku własnej działalności gospodarczej im bardziej dochodowa firma tym mniejsze obciążenie zysków. Wysokochodowe firmy są znacząco niżej opodatkowane niż umowy o pracę. To skłania osoby o wysokich zarobkach do fikcyjnego samozatrudnienia – w rezultacie osoby te płacą często niższe podatki niż pracownicy o niskich dochodach. Przy tym udział innych podatków od kapitału (od spadków, nieruchomości czy zysków giełdowych) jest w Polsce niewielki. Mniejszą regresywność systemu podatkowego można uzyskać m.in.: zmniejszając opodatkowanie niskich wynagrodzeń, przeciwdziałając fikcyjnemu samozatrudnieniu i zwiększając rolę podatków majątkowych.

Fakty i liczby

- **37%** – tyle w przybliżeniu wynosi efektywne opodatkowanie dochodów z umowy o pracę w Polsce (niezależnie od poziomu zarobków).
- **1/3** – mniej więcej o tyle niższe jest średnie opodatkowanie dochodów z działalności gospodarczej niż dochodów z umowy o pracę przy rocznych dochodach w wysokości od 100 do 200 tys. zł.
- **8 pkt proc.** – o tyle średnio w państwach UE klin podatkowy dla niskich płac jest niższy niż dla wysokich płac. W Polsce nie ma różnicy w wysokości klina podatkowego między niskimi i wysokimi płacami.
- **166 tys.** – to szacowana skala fikcyjnego samozatrudnienia w polskiej gospodarce w 2017 roku. Zjawisko to dotyczy prawie co dziesiątej osoby prowadzącej własną działalność gospodarczą (pomijając rolnictwo).

Przy wysokich dochodach opodatkowanie działalności gospodarczej jest znacząco niższe niż umowy o pracę

Źródło i uwagi do wykresu – patrz notatka pod wykresem 4 na stronie 5.